Instrukcja obsługi szafki gazowej (PSG)
JAKMET GOTU 60+GFN 60
montowanej na granicy posesji lub na budynku

1) Przeznaczenie i zakres

- Szafka gazowa służy do bezpiecznego umieszczenia przyłącza gazowego, zaworu głównego, armatury pomiarowej (gazomierza) i zabezpieczeń, z dostępem dla użytkownika i operatora sieci.
- Użytkownik może: odczytać wskazania gazomierza, zamknąć/otworzyć zawór główny w sytuacjach eksploatacyjnych, sprawdzić podstawowe oznaki nieszczelności.
- Użytkownik nie powinien: samodzielnie demontować elementów, regulować reduktora, ingerować w połączenia, usuwać plomb lub uszczelnień.

2) Zasady bezpieczeństwa

- Zapach gazu = działaj natychmiast: nie używaj otwartego ognia, nie włączaj/nie wyłączaj urządzeń elektrycznych, nie używaj dzwonków/telefonu w pobliżu.
- Zamknij zawór główny w szafce (dźwignia równolegle do rury = otwarty, prostopadle = zamknięty).
- Otwórz okna/drzwi pomieszczeń, oddal się w bezpieczne miejsce, wezwij pogotowie gazowe 992 oraz operatora sieci.
- Nie próbuj samodzielnie usuwać nieszczelności. Poczekaj na służby i uprawnionego instalatora.

3) Budowa i elementy szafki

- Drzwiczki z otworami wentylacyjnymi i zamkiem (trójkątny klucz serwisowy).
- Zawór główny gazu przed gazomierzem (zawór kulowy z dźwignią).
- Gazomierz (miechowy) z tabliczką znamionową i plombami.
- Filtr gazu i ewentualny reduktor ciśnienia (w instalacjach nN/ŚN – zależnie od projektu).
- Wyjście przewodu do instalacji wewnętrznej budynku.
- Uziemienie/połączenia wyrównawcze oraz etykiety ostrzegawcze.

4) Obsługa codzienna

- Odczyt gazomierza:
  - Odczytaj czarne cyfry z liczydła (m^3). Czerwone (po przecinku) to części ułamkowe – zwykle pomijane w rozliczeniach.
  - Zanotuj datę i stan. Różnica między kolejnymi odczytami to zużycie w m^3.
- Sprawdzenie dostępności:
  - Utrzymuj dojazd/dojście do szafki. Nie zastawiaj, nie zasypuj, nie obudowuj.
  - Upewnij się, że drzwiczki się domykają, a otwory wentylacyjne nie są zatkane.

5) Zamknięcie i otwarcie zaworu głównego

- Zamknięcie (np. zapach gazu, prace serwisowe w domu):
    1. Otwórz szafkę.
    2. Ustaw dźwignię zaworu prostopadle do osi rury.
    3. Sprawdź, czy urządzenia gazowe w domu są wyłączone.
- Ponowne otwarcie:
    1. Upewnij się, że nie czuć gazu.
    2. Ustaw dźwignię równolegle do osi rury.
    3. Jeśli występuje reduktor/filtr z odpowietrznikiem – nie manipuluj nim samodzielnie. Urządzenia domowe uruchamiaj zgodnie z ich instrukcją (niektóre kotły wymagają resetu/odpowietrzenia przez serwis).

Jeśli po otwarciu zaworu urządzenia nie startują lub słychać nietypowe dźwięki, zamknij zawór i skontaktuj się z serwisem.

6) Kontrole okresowe i utrzymanie

- Wizualnie, co miesiąc:
    - Czy szafka nie jest uszkodzona, zawilgocona, skorodowana.
    - Czy nie ma śladów manipulacji przy plombach.
    - Czy otwory wentylacyjne są drożne.
- Raz w roku:
    - Przegląd instalacji gazowej w budynku przez uprawnionego instalatora (zalecane).
    - Czyszczenie wnętrza z kurzu/pajęczyn bez użycia środków łatwopalnych.
- Gdy pojawi się ryzyko korozji/uszkodzeń szafki, zgłoś wymianę/naprawę zarządcy lub operatorowi, zgodnie z umową.

7) Najczęstsze problemy i postępowanie

- Zapach gazu w pobliżu szafki:
    - Nie zbliżaj się z ogniem, nie używaj przełączników. Zamknij zawór, oddal się, zadzwoń po 992.
- Zalanie wodą/śniegiem, oblodzenie:
    - Nie używaj opalarek ani soli. Usuń śnieg mechanicznie, zapewnij odpływ wody. Jeśli woda dostała się do środka – zgłoś operatorowi.
- Uszkodzony zamek/drzwiczki:
    - Nie pozostawiaj szafki otwartej. Zabezpiecz teren i zgłoś do naprawy.
- Brak przepływu po dłuższym zamknięciu:
    - Nie „stukanie” w armaturę. Wezwij serwis – możliwe zapowietrzenie, zablokowanie filtra lub zadziałanie zabezpieczeń.

8) Wymagania i zakazy

- Zapewnij stały dostęp dla służb i odczytu (brak kłódek innych niż dopuszczone).
- Nie przechowuj w szafce żadnych przedmiotów.
- Nie maluj elementów armatury, nie zaklejaj otworów wentylacyjnych.
- Nie samodzielnie wymieniaj gazomierza, uszczelek, reduktora, filtrów – to czynności dla uprawnionych.

9) Oznaczenia i identyfikacja

- Na drzwiczkach zwykle symbol „GAZ” i numer przyłącza.
- Wewnątrz: tabliczka znamionowa gazomierza (typ, Qmax, rok produkcji, numer), plomby operatora.
- Dane kontaktowe operatora sieci/przedsiębiorstwa gazowniczego – znajdą się w umowie lub na rachunku.

10) Postępowanie w awarii lub pożarze

- Natychmiast zamknij zawór w szafce (jeśli bezpieczne).
- Oddal się, powiadom służby: numer alarmowy 112 i pogotowie gazowe 992.
- Nie wracaj do strefy zagrożenia do czasu przybycia służb i sprawdzenia instalacji.

11) Krótka checklista użytkownika

- Szafka drożna, dostępna, sucha.
- Zawór działa lekko, pozycje czytelne.
- Brak zapachu gazu, brak śladów korozji/uszkodzeń.
- Odczyt gazomierza wykonany/zanotowany.
- Numery alarmowe pod ręką: 992, 112.

Uwaga: Szczegółowe wymagania techniczne mogą różnić się w zależności od lokalnego oddziału PSG oraz warunków technicznych wydanych dla danego przyłącza. Zawsze należy postępować zgodnie z wydanymi warunkami przyłączenia i obowiązującymi normami (PN-EN 1775, PN-B-02431).